

Helsepersonell trenger ryggdekning for vanskelige valg

Prioriteringskriteriene må bidra til at politikerne står til ansvar for sine beslutninger, mener Legeforeningen.

Stortingsmeldingen om prioritering ble lagt frem av helseminister Bent Høie i juni og er i disse dager til behandling i Stortinget. Formålet med meldingen er å sikre rettfærdig, lik og rask tilgang til helsetjenester.

– Vi er veldig positive til at det legges frem en stortingsmelding om prioritering, sier president Marit Hermansen, som mener det er behov for mer gjennomgående prioriteringskriterier.

Legeforeningen har ved flere anledninger etterlyst samsvar mellom politiske ambisjoner og krav og forventninger til helsepersonell.

– Når politikerne har vanskeligheter med å si nei, skyves vanskelige prioriteringsbeslutninger over på helsepersonellet. Politikerne kan ikke si ja, ja, og forvente at vi sier nei, sier hun.

Tre viktige kriterier

I Prioriteringsmeldingen foreslår regjeringen at det skal prioriteres etter tre kriterier i helsetjenesten: Nytte, ressurs og alvorlighet. Jo mer nytte, jo høyere prioritet. Jo mindre ressurser som trengs, jo høyere prioritet. Jo mer alvorlig en sykdom er, jo høyere prioritet. Kriteriene skal brukes samlet.

POSITIV: Vi er positive til at det legges frem en stortingsmelding om prioritering, sier Marit Hermansen. Foto: Thomas Barstad Eckhoff

– Legeforeningen er fornøyd med at alvorlighet er tilbake som ett av kriteriene. Dette er et innarbeidet begrep i den kliniske hverdagen, sier Marit Hermansen.

I tillegg foreslår regjeringen ulike definisjoner av kriteriene: En definisjon til bruk på samfunnsnivå og en annen til bruk av klinikere i møte med den enkelte pasient.

– Dette er viktig. Beslutninger som gjøres på samfunnsnivå er annerledes enn beslutnin-

«Vi kommer ikke utenom at prioriteringer alltid vil innebære en stor grad av skjønn»

ger som fattes i møte med den enkelte pasient. Her har helseministeren lyttet til fagfolkene.

Legeforeningen er også opptatt av betydningen av skjønn:

– Vi kommer ikke utenom at prioriteringer alltid vil innebære en stor grad av skjønn. Matematiske formler og klinisk praksis passer sjelden sammen, sier Hermansen.

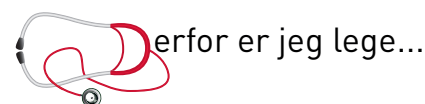
Imot fraværsreglene

Prioriteringsproblematikken er høyaktuell etter innføringen av nye fraværsregler for elever i videregående skole. Nå beslaglegges mye av fastlegenes kapasitet på å dokumentere fravær hos elever i videregående skole.

– Dette har ingen helsegevinst, det koster penger og det er på ingen måte alvorlig. Disse reglene er ikke i tråd med hvordan samfunnet ønsker at knappe helseressurser skal prioriteres, sier hun

Sara Underland Mjelva

sara.underland.mjelva@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Ønsket å jobbe med barn

Jeg tenkte aldri at jeg skulle bli lege. Planen var å bli fysioterapeut og bruke den til å jobbe med barn og hest. Små tilfældigheter endret dette – noe jeg er glad for. Nattevaktene i min første sommerjobb ble tilbragt med «stud.med.» Torbjørng Straand. Hun fortalte levende om livet som medisinstudent og alle mulighetene legelivet byr på. Selv om utdanningen ble endret var jeg jeg aldri i tvil om at jeg ønsket å jobbe med barn. Som nyfødtlege og sosialpediater er hverdagen aldri lik – akutsituasjoner i den ene enden og møtet med tapre barn som forteller om vanskelige ting hjemme i den andre.

Engasjementet for sårbare barn startet tidlig. Da jeg gikk på barneskolen kom en kompis på vinduet mitt etter å ha sloss med faren sin. Han kom inn, mamma stekte speilegg og vi pratet til vi sovnet. Han tok meg inn i en verden som bestod av vold, rus og kjeft. Dette har formet meg som barnelege, og jeg ønsket tidlig å bli en stemme for disse ungene. For bare 20 år siden ble vi møtt med vantrø da vi snakket om seksuelle overgrep og babyer som filleristes. Men verden går fremover! Forskning, tilståelser, sannhetsvitner og media har hjulpet oss til bedre å se, reagere og tro på. Nå har vi god systematisk kunnskap om effektene av barndomsforgiftning og hvor viktig det er å trygge barns oppvekstvilkår.

Jeg mener det er mye god medisin i å dempe stress hos alle vi møter som leger. Kronisk stress påvirker små hjerner svært negativt og vi som helsearbeidere må gjøre det vi kan for å begrense det – enten det er hos små premature på intensiv eller i møtet med barn på poliklinikken.

Marianne Nordhov

Overlege, nyfødt intensiv, Rikshospitalet

Se videointervju her:
legeforeningen.no/derfor